In de gevoegde Zaken 7-56 en 3 t/m 7-57:

1) Mejuffrouw D. ALGERA
2) De heer G. CICCONARDI
3) Mevrouw S. COUTURAUD
4) De heer I. GENUARDI
5) Mevrouw F. STEICHEN

te dezer zake domicilie gekozen hebbende ten kantore van M. G. Margue, Advocaat te Luxemburg, Rue Alphonse München 6,

Eisers

bijgestaan door Mr. P. Chareyre, Advocaat bij de Raad van State en het Hof van Cassatie te Parijs,

tegen

de GEMEENSCHAPPELIJKE VERGADERING VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAP VOOR KOLEN EN STAAL

te dezer zake domicilie gekozen hebbende Rue Beaumont 19a te Luxemburg,

Verwerende Partij

vertegenwoordigd door Mr. J. Coutard, Advocaat bij de Raad van State en het Hof van Cassatie te Parijs, als Gemachtigde,

betreffende een beroep tot nietigverklaring van zekere administratieve beschikkingen, alsmede beroepen tot schadevergoeding,

HET HOF VAN JUSTITIE,

samengesteld als volgt:

Ch. L. Hammes, *Voorzitter van de Eerste Kamer en plaatsvervangend Voorzitter van het Hof*
P. J. S. Serrarens, *Voorzitter van de Tweede Kamer*
O. Riese, J. Rueff en A. van Kleffens, *Rechters*
Advocaat-Generaal: M. Lagrange
Griffier: A. Van Houtte

wijst het volgende

VONNIS

TEN AANZIEN VAN DE FEITEN:

1. Conclusies van partijen

A — BEROEP TOT NIETIGVERKLARING

In hun gemeenschappelijk op 19 november 1956 (7-56) ingesteld beroep concluderen eisers,

„dat het den Hove behage

het beroep ontvankelijk te verklaren;

het gegrond te verklaren en te beslissen, dat de bestreden beschikkingen onregelmatig zijn;

de bestreden beschikkingen met al haar rechtsgevolgen nietig te verklaren."

Als bestreden beschikkingen duiden eisers aan:

„de beschikkingen van 12 juli en 15 oktober 1956."

De verwerende partij concludeert,

„dat het den Hove behage

akte te nemen van haar verklaring, dat zij zich ten aanzien van de onderhavige beroepen refereert aan het oordeel van het Hof."

In de dupliek persisteert de verwerende partij bij haar conclusies,

„met alle rechtsgevolgen van dien, in het bijzonder ten aanzien van de vergoeding van honoraria en alle andere proceskosten."

B — BEROEPEN TOT SCHADEVERGOEDING

In hun afzonderlijk ingestelde, doch naar de inhoud identieke beroepen van 5 maart 1957 (3 t/m 7-57) concluderen eisers,

„dat het den Hove behage

eiseres (eiser) toe te kennen een schadevergoeding wegens verwijdering uit de dienst, bestaande eensdeels uit een bedrag te berekenen overeenkomstig artikel 34, 7e alinea, van het Personeelsstatuut — of naar analogie van die bepaling — en anderdeels uit een bedrag, bestemd tot vergoeding der stoffelijke en onstoffelijke schade welke het gevolg is van het onzekere optreden der administratie;

de Gemeenschappelijke Vergadering in de proceskosten te veroordelen."

Subsidiair concluderen eisers:

„het Hof moge het bedrag der gevorderde schadevergoeding naar billijkheid bepalen."

De verwerende partij concludeert,

„dat het den Hove behage

het beroep ... als niet-ontvankelijk, subsidiair als ongegrond te verwerpen met alle rechtsgevolgen van dien, in het bijzonder ten aanzien van de vergoeding van honoraria en alle andere proceskosten."

2. De voorgeschiedenis

Uit hetgeen door partijen is aangevoerd en uit de door haar overgelegde stukken blijken de volgende feiten, welke als onbestreden vaststaan en de grondslag vormen voor de onderhavige beroepen.

1. In het najaar 1955 ging de Gemeenschappelijke Vergadering over tot reorganisatie van haar Secretariaat ten einde in zekere organisatorische gebreken te voorzien. Daar de werkzaamheden van de Commissie der Vier Voorzitters met betrekking tot de redactie van het Personeelsstatuut der Gemeenschap op dat tijdstip haar voltooiing naderden en tevens de contracten van de functionarissen der Gemeenschappelijke Vergadering alle op 31 december 1955 afliepen, besloot de verwerende partij „de maatregelen ter reorganisatie der verschillende diensten te verbinden met de aanstelling der functionarissen als ambtenaar in de zin van het Statuut".

2. In zijn zitting van 25 november 1955 nam het Bureau van de Algemene Vergadering de volgende besluiten:

a) „... het Bureau besluit het Inwendig Administratief Reglement, gelijk dit in een aan het proces-verbaal van deze zitting gehechte bijlage is neergelegd, ... aan te nemen" (Proces-verbaal, No. 6).

Artikel 12 van het Inwendig Administratief Reglement bevat:

— de indeling van het personeel van de Gemeenschappelijke Vergadering in drie categorieën;

— de functies bij iedere categorie behorende (bijv.: categorie II — „fonctions d'application et d'exécution spécialisée");

— een omschrijving van de functies binnen iedere categorie voorzien, en van iedere soort van functie, alsmede de bepaling van het daarbij behorende salaris (bijv.: categorie II — „Exécution spécialisée — assistant qualifié II (grade 8); assistant I (grade 9a)."

Artikel 13 bepaalt binnen iedere categorie het aantal der bij bepaalde rangen behorende posten (bijv.: „tweede categorie = 44 posten van de rangen 6 B tot 9 A").

b) „... het Bureau neemt voor het Secretariaat der Gemeenschappelijke Vergadering de omschrijving aan van de met ieder der dertien rangen overeenstemmende functies, gelijk die blijkt uit de tabel in bijlage 4" (Proces-verbaal, No. 8).

Het betreft hier de zogenaamde „job-description-list", waarin bijvoorbeeld wordt bepaald: „2e catégorie — Fonctions d'exécution spécialisée — Grade 9 A, Assistant I — Sténo-dactylo-plurilingue."

c) „... het Bureau besluit dat, met ingang van 1 januari 1956, de door de Commissie der Vier Voorzitters op 9 mei 1955 vastgestelde bezoldigingsschaal in werking zal treden" (Proces-verbaal, No. 9).

d) „... het Bureau besluit: in het kader van de reorganisatie van het Secretariaat der Gemeenschappelijke Vergadering . . . treden de hieronder vermelde aanstellingen en bevorderingen in kracht op de dag, bepaald in de door de Voorzitter te zijner tijd aan ieder der betrokkenen uit te reiken individuele beschikkingen of besluiten" (Proces-verbaal, No. 12).

In aansluiting hieraan bevat het besluit de lijst van alle functionarissen van de Gemeenschappelijke Vergadering met vermelding van hun rang en bezoldigingstrap. Zo werd de eiseres mejuffrouw Algera als volgt ingedeeld:

Rang 9 A, bezoldigingstrap 3 (Categorie II).

3. In haar zitting van 12 december 1955 stelde de Commissie van Voorzitters vast, dat het door haar opgestelde Personeelsstatuut voor alle Instellingen — met uitzondering van de Raad — „definitief was aangenomen"; bedoelde uitzondering vond haar oorzaak in het feit, dat de Voorzitter van de Raad verklaarde met zijn collega's te moeten overleggen alvorens zijn definitieve toestemming te kunnen geven.

Betreffende de bijlagen tot het Statuut — waartoe overeenkomstig artikel 25, 3e alinea, onder meer behoorde „een beschrijving van de functies en taken welke iedere post in iedere categorie en in iedere bijzondere groep omvat" — werd blijkens het proces-verbaal der zitting het volgende besloten:

„De Commissie besluit, dat de administraties der Instellingen onderling overleg zullen plegen nopens de procedure, welke dient te worden gevolgd bij de opstelling der bijlagen. Zij bepaalt tevens, dat bij het plegen van bedoeld overleg naar harmonisatie der teksten moet worden gestreefd, doch zonder hierbij inbreuk te maken op de facultatieve aard der bijlagen."

4. Na afloop van deze zitting en wel laat in de avond van de 12e december 1955, overhandigde de heer Pella, Voorzitter van de Gemeenschappelijke Vergadering, aan de functionarissen der Vergadering de Besluiten, welke — afgezien van de verschillen naargelang van de functie van elke betrokkene — naar de tekst overeenstemden met het hieronder weergegeven, voor eiseres sub 1 bestemde, Besluit:

„Gelet op artikel 43 van het Reglement der Gemeenschappelijke Vergadering, door de Vergadering vastgesteld in haar zitting van 10 januari 1953, zoals dit is gewijzigd in de zittingen van 16 januari 1953 en 12 mei 1954;

Gelet op het Inwendig Administratief Reglement van de Gemeenschappelijke Vergadering, hetwelk door het Bureau in zijn zitting van 25 november 1955 werd vastgesteld;

Gelet op de besluiten van het Bureau de dato 25 november 1955;

Gezien de schriftelijke verklaring van mejuffrouw D. Algera de dato 12 december 1955, waarin zij de wens te kennen geeft te worden aangesteld als ambtenaar in de zin van het Statuut,

BESLUIT:

1° Het arbeidscontract, gesloten tussen de Gemeenschappelijke Vergadering van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal enerzijds en mejuffrouw D. Algera anderzijds, expirerende op 31 december 1955, eindigt op genoemde datum.

2° Het Voorlopig Reglement en de bijlagen daartoe, hetwelk bij Besluit van het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering de dato 15 juni 1953 op 1 juli 1953 in werking trad, wordt met ingang van 31 december 1955 ingetrokken.

3° Met ingang van 1 januari 1956 wordt mejuffrouw D. Algera

AANGESTELD ALS AMBTENAAR IN DE ZIN VAN HET STATUUT

en benoemd in de rang van assistent I, derde bezoldigingstrap.

4° In afwachting van de gehele of gedeeltelijke inwerkingtreding van het Personeelsstatuut en zijn bijlagen en in verband met de wijzigingen voortvloeiende uit het van kracht worden van het Inwendig Administratief Reglement, zullen de in de bijlage vermelde artikelen van het arbeidscontract en van het Voorlopig Reglement, welke op 31 december 1955 ophouden van kracht te zijn, bij wijze van transitoire bepalingen worden toegepast.

De aangehechte bijlage moet worden geacht in dit Besluit te zijn geïnsereerd.

Luxemburg, 12 december 1955.

De Voorzitter der Gemeenschappelijke Vergadering
w. g. G. Pella

De Secretaris-Generaal
der Gemeenschappelijke Vergadering
w. g. de Nerée"

Slechts mevrouw Couturaud ontving geen Besluit, daar zij op die dag wegens ziekte afwezig was. Haar werd echter bij schrijven van de Voorzitter van de Gemeenschappelijke Vergadering de dato 13 februari 1957 medegedeeld, dat haar geval op geheel gelijke wijze was geregeld als dat van de overige eisers.

Met uitzondering van mevrouw Couturaud hadden eisers ieder tevoren een verklaring van de volgende inhoud ondertekend:

„Ondergetekende . . .

verklaart

zijn aanstelling als ambtenaar in de zin van het Statuut te aanvaarden,

zulks op de hem aangeboden voorwaarden en met erkenning, dat deze verklaring zijnerzijds afstand inhoudt van de bepalingen van zijn arbeidscontract, het Voorlopig Personeelsreglement van de Gemeenschappelijke Vergadering van 1 juli 1953 en van de toepassing van het tableau houdende indeling der functionarissen naar rang en bezoldiging, hetwelk het Bureau in zijn zitting van 27 oktober 1954 heeft vastgesteld."

5. In haar zitting van 28 januari 1956 nam de Commissie van Voorzitters het Personeelsstatuut definitief aan en bepaalde met betrekking tot de bijlagen van dit Statuut:

„Ten aanzien van de bijlagen behouden de Instellingen haar volle vrijheid van handelen."

Elders heet het:

„De bijlagen tot het Statuut behoren aan de Commissie van Voorzitters slechts ter fine van advies te worden voorgelegd; mitsdien zijn de wijzigingen, ten aanzien waarvan de Commissie overeenstemming heeft bereikt, slechts te beschouwen als voorstellen aan de Instellingen gedaan en niet als beschikkingen."

Bovendien gaf de Commissie aan de Hoofden der Administraties van de vier Instellingen van de Gemeenschap opdracht ter eerstvolgende zitting een rapport voor te leggen omtrent de verschillen

tussen de in Bijlage I voorziene tabellen dezer Instellingen nopens het verband tussen de rangen en functies, terwijl zij tevens de Voorzitters voorstellen moesten doen tot het reduceren der mogelijk nog aanwezige afwijkingen.

6. De Hoofden der Administraties brachten overeenkomstig deze opdracht rapport uit. De Commissie van Voorzitters beraadslaagde hierover in haar zitting van 5 maart 1956 en constateerde „de eensgezinde wil van de Hoofden der vier Instellingen om te geraken tot harmonisatie der rangen en salarissen van het personeel van alle Instellingen der Gemeenschap."

De Commissie besloot voorts „het onderzoek van dit vraagstuk in haar volgende zitting voort te zetten, nadat inmiddels de leidende organen der vier Instellingen daarover zullen hebben beraadslaagd".

In haar zitting van 29 maart 1956 besloot de Commissie aan een werkgroep — welke later naar haar Voorzitter, de Rechter Delvaux, de „Commissie Delvaux" werd genoemd — opdracht te geven „een harmonisatie tot stand te brengen tussen de tabellen nopens de rangen en functies bij de verschillende Instellingen, zulks ter voorbereiding van een gemeenschappelijk Personeelsstatuut voor de Instellingen van de Gemeenschap, van deszelfs bijlagen en van het Algemeen Reglement".

7. In haar besloten zitting van 15 maart 1956 besloot het Bureau van de Gemeenschappelijke Vergadering:

> „gevolg te geven aan het verzoek van de Voorzitter van de Hoge Autoriteit om een tabel nopens de rangen en functies op te stellen, die zoveel mogelijk met die der andere Instellingen zou overeenstemmen. Dit bevestigende antwoord op het verzoek van de Voorzitter van de Hoge Autoriteit mag in geen enkel opzicht worden beschouwd als een interpretatie van artikel 78 van het Verdrag, en maakt ook geen inbreuk op de autonome beslissingsbevoegdheid van het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering ingeval, niettegenstaande alle bemoeiingen daartoe verricht, het niet mogelijk zou blijken de aanpassing te bewerkstelligen."

8. De Commissie Delvaux — waarin de Gemeenschappelijke Vergadering vertegenwoordigd was door haar Vice-Voorzitter, de heer Vanrullen — bracht begin mei 1956 een eerste rapport uit. Dit rap-

port bevatte concrete voorstellen voor de uniforme indeling van een groot aantal functies in de Gemeenschap „ten aanzien waarvan vóór de instelling van deze Commissie geen overeenstemming kon worden bereikt". Voorts werd met betrekking tot de Gemeenschappelijke Vergadering vastgesteld:

„... in de loop van de discussies bleek, dat de huidige feitelijke situatie (nl. 18. 4. 1956) bij de Vergadering niet aan de gemeenschappelijke harmonisatie-tabel beantwoordt; er bestaan nog steeds zekere ongelijkheden en afwijkingen, welke zo spoedig mogelijk behoren te worden gereduceerd."

In haar zitting van 12 mei 1956 nam de Commissie van Voorzitters het volgende Besluit aan:

„De Commissie van Voorzitters,

Kennis nemende van het besluit van de Voorzitter van de Gemeenschappelijke Vergadering om — binnen het kader ener overgangsregeling van beperkte duur — te streven naar harmonisatie van de salarissen der functionarissen van de Gemeenschappelijke Vergadering met die van de functionarissen der andere Instellingen;

Verlengt het mandaat van de Commissie voor de harmonisatie der salarissen ...;

Nodigt de Gemeenschappelijke Vergadering uit vóór 1 juni 1956 bedoelde Commissie mededeling te doen van de aard en de geldigheidsduur der overgangsmaatregelen, waardoor de Gemeenschappelijke Vergadering de verschillen heeft geëlimineerd tussen de salarissen van de functionarissen der Gemeenschappelijke Vergadering en die van de functionarissen der overige Instellingen;

Nodigt de Commissie voor de harmonisatie der salarissen uit haar vóór 13 juni 1956 rapport te doen van het resultaat der gevonden oplossingen."

Alvorens dit Besluit werd aangenomen, verklaarde de Voorzitter van de Gemeenschappelijke Vergadering, dat hij wenste vast te stellen, „dat genoemd Besluit geen vermoeden mag opleveren voor een gevoelen, hetwelk de Gemeenschappelijke Vergadering nog niet definitief kan aanvaarden. Deze aanvaarding hangt namelijk af van de mogelijkheid de moeilijkheden te overwinnen, waartoe de

overgangsmaatregelen aanleiding geven, een voorwaarde waaraan noodzakelijkerwijs moet worden voldaan om te vermijden, dat voor de Gemeenschappelijke Vergadering een afzonderlijk Statuut tot stand komt".

9. Op 13 juni 1956 bracht de Commissie Delvaux een „aanvullend rapport" uit, waarin sub II A een oordeel wordt uitgesproken over die situatie, welke bij de Gemeenschappelijke Vergadering ten gevolge van de Besluiten de dato 12 december 1955 is ontstaan. In het bijzonder wordt gezegd:

> „Tijdens het uitwerken van dit harmonisatie-plan werden talrijke gevallen geconstateerd, waarin geen overeenstemming werd bereikt; deze gevallen waren te ernstiger..., daar het hier afwijkingen betrof van de nieuwe rechtspositie der functionarissen, gelijk die was geregeld in het contract van 12 december 1955, hetwelk althans schijnbaar en behoudens tegenbewijs de definitieve aanstelling der betrokken functionarissen tot ambtenaren in de zin van het Statuut inhoudt met bepaling van rang, functie en salaris. Deze gevallen, waarin geen overeenstemming werd bereikt, kunnen derhalve als onoplosbaar worden aangemerkt.
>
> De Commissie is van oordeel, dat zij niet bevoegd is uitspraak te doen over de rechtskracht van de contracten van 12 december 1955, noch ook om ter zake van advies te dienen... Zij beperkt zich dan ook tot het uitspreken van de wens, dat de als „onoplosbaar" gekwalificeerde gevallen niettemin zullen worden geregeld buiten beroep op de rechter."

Sub II B wordt akte genomen van de oplossingen, welke de Gemeenschappelijke Vergadering had voorgesteld:

> „*1.* Met ingang van 1 juli 1956 worden alle functionarissen, die daartoe de wens te kennen hebben gegeven en aan de gestelde vereisten voldoen, aangesteld als ambtenaar in de zin van het Statuut; zij worden tevens definitief ingedeeld volgens het harmonisatie-plan met de gewone gevolgen inzake rang, functie en bezoldiging.
>
> 2. Ten aanzien van de functionarissen, op wie het contract van 12 december 1955 van toepassing is en van wie blijkt, dat hun definitieve indeling een salarisverlaging met zich brengt, zal een speciale regeling worden toegepast, welke bepaalde elementen van bedoeld contract corrigeert. Deze regeling zal ten hoogste gedurende twee

jaren van kracht zijn: 1 juli 1956 — 30 juni 1958, en houdt in ieder geval geen enkel verband met de definitieve en op 1 juli opnieuw geregelde status.

Het feit, dat voor deze bijzondere regeling, in afwijking van het commune recht, een geldigheidsduur van twee jaren werd voorzien, vindt zijn oorzaak in de omstandigheid, dat het huidige verschil in de meeste gevallen door de tweejaarlijkse salarisverhoging kan worden opgevangen..."

Sub II C wordt gezegd:

„De Commissie heeft deze verschillende oplossingen onderzocht.

Bij de beoordeling daarvan neemt zij een duidelijk omlijnd standpunt in, te weten:

1. dat het opportuun en gewenst is voor de onderhavige situatie in der minne een oplossing te zoeken...;

2. dat mitsdien de rechtskracht van het contract de dato 12 december 1955 buiten twijfel wordt gesteld en dat het moet worden uitgevoerd in zoverre de betrokkene daardoor definitief onder Statuut wordt gesteld. De uitvoering van dit contract brengt echter de noodzaak van bepaalde wijzigingen met zich, zulks evenwel onder het volgende dubbele voorbehoud: enerzijds wordt de definitieve aanstelling als ambtenaar in de zin van het Statuut zonder enige beperking op 1 juli 1956 van kracht overeenkomstig de vergelijkende tabel van rangen, functies en salarissen; anderzijds worden de financiële verschillen gecompenseerd door een overgangsregeling voor de duur van ten hoogste twee jaren...

Dit is het enige standpunt, dat de Commissie kan innemen."

10. De Commissie van Voorzitters beraadslaagde over het bovengenoemde rapport in haar zitting van 15 juni 1956; in het procesverbaal van deze zitting is het volgende aangetekend:

„Wat de Gemeenschappelijke Vergadering betreft neemt zij (de Commissie van Voorzitters) akte van de door de Voorzitter der Vergadering afgelegde verklaring, dat hij aan het Bureau van de Vergadering de voorstellen of suggesties zal voorleggen van de Commissie voor de harmonisatie en dat hij schriftelijk zijn akkoordbevinding of mogelijke voorstellen tot wijziging zal mededelen, na met de functionarissen der Vergadering in contact te zijn getreden

ter bereiking, zo mogelijk, van een regeling in der minne, gelijk door de Commissie gesuggereerd."

11. Het Bureau van de Algemene Vergadering kwam vervolgens op 19 juni 1956 bijeen; in het proces-verbaal van die zitting heet het onder andere:

„2. Het Bureau heeft de Vice-Voorzitter, de heer Vanrullen, opgedragen zijn pogingen voort te zetten om een oplossing voor het vraagstuk der nieuwe rangindeling en de daarmede samenhangende maatregelen te vinden, zulks op grondslag van de voorstellen van de Commissie Delvaux, welke door de Commissie der Vier Voorzitters in haar zitting van 15 juin 1956 waren aangenomen.

3. Met het oog op de sub 2) omschreven opdracht heeft het Bureau al zijn administratieve bevoegdheden ter zake aan de heer Vanrullen gedelegeerd."

12. Op 22 juni 1956 vond opnieuw een zitting van het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering plaats; in het proces-verbaal wordt onder meer het volgende vastgesteld:

„De heer Pella wijst er op, dat het Bureau niet verplicht is de harmonisatie-regeling te aanvaarden; hij heeft de Commissie der Vier Voorzitters evenwel medegedeeld, dat het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering het wenselijk acht, dat een gemeenschappelijk Statuut voor de vier Instellingen tot stand zal komen. Voorts heeft hij verklaard, dat bedoelde regeling slechts met toestemming van het Bureau en van het personeel zal worden toegepast. Zou een zodanige toestemming niet kunnen worden verkregen, dan zou het Bureau de uitvaardiging van een eigen Statuut in overweging moeten nemen."

De heer Vanrullen en de Secretaris-Generaal der Gemeenschappelijke Vergadering voerden in de daarop volgende dagen met een aantal functionarissen besprekingen in bedoelde zin.

13. Op 27 juni 1956 richtte de heer Vanrullen aan alle functionarissen van de Vergadering een gelijkluidend schrijven; de aan eiseres sub 1 gerichte brief luidde als volgt:

„Mejuffrouw,

Bij Besluit van 12 december 1955 werd U aangesteld als ambtenaar in de zin van het Statuut en benoemd in de rang van Assistent I.

Het Bureau van de Gemeenschappelijke Vergadering is voornemens het Personeelsstatuut, dat gelijk is voor de vier Instellingen der Gemeenschap en hetwelk op 28 januari 1956 door de Commissie van de Vier Voorzitters werd aangenomen, binnenkort in werking te doen treden.

Volgens dit Statuut en zijn bijlagen, met name de salarisschaal en de vergelijkende tabel van rangen en functies, komt de thans door U uitgeoefende functie overeen met rang 11, categorie C (Assistent II). Bijgevolg, en rekening houdende met Uw anciënniteit, geschiedt Uw aanstelling overeenkomstig artikel 2, sub 2, en de overgangsbepalingen van het Statuut onder de volgende voorwaarden:

1° U wordt benoemd tot ambtenaar in vaste dienst in de categorie C, rang 11, bezoldigingstrap 8, waarbij de periodieke verhogingen zullen plaatsvinden te rekenen van 1 januari 1956 af.

2° De dienstanciënniteit vangt aan op 1 februari 1955.

3° Voor zover U ten gevolge van bovenbedoelde indeling een lagere bezoldiging dan de huidige ontvangt, zal U tot 30 juni 1958 bij wijze van compensatie een vergoeding worden toegekend, berekend overeenkomstig artikel 60 van het Statuut.

4° Aan U zal het in artikel 108 van het Algemeen Reglement der Gemeenschap (Pensioenregeling) bedoelde maximum-aantal aanvullende dienstjaren worden toegekend.

Ten einde het Bureau van de Gemeenschappelijke Vergadering in de gelegenheid te stellen zo spoedig mogelijk te beslissen, zal ik aannemen, dat U bovenstaande voorstellen heeft aanvaard, tenzij vóór 10 juli 1956 een negatief antwoord Uwerzijds is binnengekomen.

Voor de Voorzitter der
Gemeenschappelijke Vergadering

w. g. E. Vanrullen
Vice-Voorzitter."

14. Voorgesteld werd de eisers als volgt opnieuw in te delen:

Mejuffrouw Algera

tot dusver	categorie II Rang 9 A	Bezoldigingstrap 3
nu	categorie C Rang 11	Bezoldigingstrap 8

De heer Cicconardi

tot dusver	categorie I	Rang 3	Bezoldigingstrap 5
nu	categorie L	Rang LA	Bezoldigingstrap 8

Mevrouw Couturaud

tot dusver	categorie II	Rang 9 A	Bezoldigingstrap 5
nu	categorie C	Rang 11	Bezoldigingstrap 8

De heer Genuardi

tot dusver	categorie I	Rang 2	Bezoldigingstrap 1
nu	categorie A	Rang 3	Bezoldigingstrap 3

Mevrouw Steichen

tot dusver	categorie II	Rang 8	Bezoldigingstrap 5
nu	categorie C	Rang 9	Bezoldigingstrap 8

De grote meerderheid van de onder de harmonisatie-maatregelen vallende functionarissen aanvaardde de nieuwe regeling; anderen verklaarden de dienst op 31 december 1956 te willen verlaten, weer anderen formuleerden met betrekking tot de voorstellen van de heer Vanrullen voorbehouden van verschillende aard. Slechts vijf functionarissen, te weten de eisers in dit geding, wezen de gedane voorstellen zonder meer af en verzochten in hun — naar de inhoud identieke — brieven handhaving van de in het Besluit van 12 december 1955 vervatte regeling.

15. De heer Vanrullen richtte op 12 juli 1956 opnieuw tot de betrokkenen brieven, welke naar de inhoud geheel overeenstemden; het aan eiseres sub 1 gerichte schrijven luidde als volgt:

„Mejuffrouw,

Bij schrijven van 7 juli 1956 heeft U mij bericht, dat U niet kunt instemmen met de voorwaarden, waaronder U een vaste aanstelling zoudt kunnen verkrijgen overeenkomstig artikel 2, sub 2, en de overgangsbepalingen van het Statuut.

Uit dien hoofde — en voor zover U het in Uw voormelde brief ingenomen standpunt handhaaft — zal het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering, wanneer het Statuut in werking treedt, U slechts als tijdelijk ambtenaar kunnen aanstellen met een contract voor de

tijd van één jaar, hetwelk tweemaal kan worden verlengd overeenkomstig het bepaalde in artikel 2, sub 3, van bedoeld Statuut.

Ik verzoek U mij vóór 21 juli a.s. te berichten, of U met dit voorstel akkoord gaat. Bijgesloten vindt U een ontwerp-contract.

Mocht ik op 20 juli niet in het bezit zijn van Uw antwoord, dan neem ik aan, dat U afziet van Uw rechten uit het U op 12 december 1955 ter hand gestelde Besluit, waardoor tevens nietig wordt Uw afstand van Uw contract, van het Voorlopig Personeelsreglement der Gemeenschappelijke Vergadering de dato 1 juli 1953, alsmede van de aanspraak op toepassing van de tabel houdende indeling der functionarissen naar rang en salaris, hetwelk door het Bureau in zijn vergadering van 27 oktober 1954 was vastgesteld; deze voorschriften hernemen alsdan te Uwen aanzien haar kracht.

Uw contract, hetwelk op 31 december 1955 normaal eindigde, wordt in dat geval voor de laatste maal met één jaar verlengd met ingang van 1 januari 1956; Uw bezoldiging zal 2.754 E.B.U.-rekeneenheden bedragen gelijk door het Bureau ter vergadering van 25 november 1955 bepaald.

Voor de Voorzitter der
Gemeenschappelijke Vergadering

w. g. E. Vanrullen
Vice-Voorzitter."

Dit schrijven werd door elk der eisers beantwoord met een brief aan de heer Vanrullen, waarin zij geheel bij hun vroeger standpunt volhardden.

16. Het Bureau van de Gemeenschappelijke Vergadering nam in zijn zittingen van 30 september en 1 oktober 1956 de volgende besluiten:

„*1.* inwerkingtreding van het gemeenschappelijk Personeelsstatuut van de Gemeenschap en van het Algemeen Reglement met terugwerkende kracht tot 1 juli 1956 voor de functionarissen van de Gemeenschappelijke Vergadering, die de voorstellen van de heer Vanrullen hebben aanvaard.

. . . . . .

2. inwerkingtreding, met terugwerkende kracht tot 1 juli 1956, van de bijlagen tot het gemeenschappelijke Statuut... eveneens voor de onder 1) genoemde functionarissen.

. . . . . ."

Het Bureau besloot voorts:

„*a*) Met betrekking tot de functionarissen, die de voorstellen van de heer Vanrullen niet hebben aangenomen, zal eerst een besluit worden genomen door het Bureau, dat door de Gemeenschappelijke Vergadering in november 1956 zal worden verkozen.

Ten aanzien van de sub *a*) genoemde functionarissen blijven van kracht de bepalingen der arbeidscontracten en die van het Voorlopig Personeelsreglement, welke sedert 31 december 1955 op een ieder hunner van toepassing waren.

. . . . . ."

Bij mededeling van de Secretaris-Generaal No. 56-12 van 10 oktober 1956 werd genoemd besluit ter kennis van het personeel gebracht.

Op 15 oktober 1956 richtte de adjunct-Secretaris-Generaal tot het personeel een mededeling (No. 56-13), waarvan met name het volgende gedeelte van belang is:

„De wedden over de maand oktober 1956 voor de ambtenaren, die de voorstellen hebben aanvaard, welke hun in het kader der harmonisatie waren gedaan, zijn berekend op grondslag van de nieuwe indeling.

De eventuele correcties op de salarissen voor de maanden juli, augustus en september 1956 zullen vóór 15 november 1956 plaatsvinden."

Eisers richtten daarop tot de Secretaris-Generaal een schrijven, waarin zij bezwaar maakten tegen het feit, dat hun salaris niet berekend was overeenkomstig de indeling, voorzien in de Besluiten van 12 december 1955.

Op 19 november 1956 maakten zij het onderhavige beroep tot nietigverklaring aanhangig.

17. Op 30 november 1956 besloot het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering de tenuitvoerlegging der bestreden beschikkingen „welke voor het overige werden gehandhaafd" te schorsen in afwachting van de uitspraak van het Hof; eisers ontvangen derhalve heden nog de hun in de Besluiten van 12 december 1955 toegekende wedden.

3. Middelen en gronden van partijen in het beroep tot nietigverklaring

I) De ontvankelijkheid van het beroep

De *verwerende partij* draagt het middel van niet-ontvankelijkheid niet voor. Wel wijst zij er op, dat te bestreden „beschikking" 56-13 de dato 15 oktober 1956 moet worden gezien als een uitvoeringsmaatregel van de beschikking van het Bureau de dato 1 oktober 1956, doch ten aanzien van de beslissing over de ontvankelijkheid „refereert zij zich aan 's Hofs oordeel".

De *eisers* spreken zich over dit punt niet uit.

II) De gegrondheid van het beroep

De *uiteenzettingen der eisers* komen in wezen neer op de bewering, dat de Gemeenschappelijke Vergadering hun bij de Besluiten van 12 december 1955 statutaire rechten heeft verleend, welke zij hun bij de bestreden beschikkingen evenwel op onregelmatige wijze weer heeft ontnomen. Eisers verwijzen naar de omschrijving van hun rechtspositie, zoals zij deze in hun onderscheidene brieven aan de heer Vanrullen hebben gegeven, en betogen in het bijzonder:

— De bepalingen van de Besluiten van 12 december waren „bijzonder nauwkeurig"; de aanstelling tot ambtenaar in de zin van het Statuut, welke eisers hierdoor verkregen, vormt een onverbrekelijk geheel, waarvan geen enkel deel zonder hun toestemming geldig kon worden ingetrokken. Dit laatste is slechts dàn mogelijk, wanneer — hetgeen niet het geval is — de in het Personeelsstatuut voorziene voorwaarden zouden zijn vervuld voor ontslag wegens gebleken onvoldoende vakbekwaamheid, voor ambtshalve gegeven ontslag of ontslag op disciplinaire gronden. De bestreden maatregelen, waardoor eisers zich hun status van ambtenaar of een

soortgelijke positie ontnomen zagen, vormen een miskenning van verkregen rechten en hebben gelijke werking als een disciplinaire straf.

— Daar de Commissie van Voorzitters op 12 december 1955 over het Statuut — met uitzondering van de pensioenregeling — overeenstemming had bereikt, mochten eisers hun rechtspositie, welke hun in de Besluiten met bewilliging van de Commissie van Voorzitters was toegekend, als definitief beschouwen. Wanneer de Commissie zich nadien niet door hare bewilliging gebonden heeft geacht, zo is dit nog niet een voldoende grond de vraag van de rechtspositie der eisers opnieuw aan de orde te stellen.

— De administratie heeft weliswaar het recht het Personeelsstatuut te wijzigen op gronden aan de dienst ontleend, doch zij moet daarbij de verkregen rechten eerbiedigen; zelfs een maatregel, waarbij aan een ambtenaar onwettige voordelen zijn toegekend, kan — gelijk eisers aan de hand van citaten uit de Franse jurisprudentie en doctrine trachten aan te tonen — slechts worden herroepen binnen de betreffende beroepstermijn. De toepassing van deze beginselen op het recht der Gemeenschap — hetwelk geen termijn kent voor de bestrijding van maatregelen krachtens het ambtenarenrecht genomen — kan in het onderhavige geval slechts betekenen, dat door de uitreiking van de bedoelde Besluiten op 12 december 1955 reeds terstond een onaantastbare rechtspositie tot stand was gekomen.

— De schadeloosstelling, welke de Gemeenschappelijke Vergadering eisers in haar brief van 27 juni 1956 had aangeboden, vormt geen passende compensatie; hierdoor werden de nadelen, met betrekking tot carrière en pensioenaanspraken geleden, niet opgeheven, doch werd uitsluitend — en dan nog slechts voor een beperkte tijd — financiële schade voorkomen.

— Eisers kwalificeren de bestreden maatregelen als een degradatie. Eiser sub 2, bijvoorbeeld, werd van de 3e naar de 4e rang en dus van het kader „Direction" naar het kader „Conception" teruggezet; „op deze wijze zou hij de collega worden van functionarissen, die tot dusverre hiërarchisch lager waren geplaatst dan hij". Hetzelfde geldt voor de andere eisers.

De *verwerende partij* verzet zich tegen de term „degradatie". Indien eisers de voorstellen van de heer Vanrullen hadden aangenomen, zouden zij slechts financiële schade hebben geleden. Zij bekleden echter, gelijk voorheen, dezelfde post „met dezelfde superieuren en dezelfde ondergeschikten". De Gemeenschappelijke Vergadering bestrijdt overigens met klem, dat er van disciplinaire maatregelen sprake zou zijn. Zij geeft een uitvoerig overzicht van de voorgeschiedenis en zet de omstandigheden en de motieven uiteen, welke haar organen hebben geleid tot het nemen van de maatregelen, welke eisers thans als onregelmatig bestrijden.

— De in het Verdrag neergelegde bepalingen van ambtenarenrecht zijn onduidelijk en zelfs met elkander in strijd: terwijl op grond van de artikelen 6 en 78, lid 3, 1e alinea, van het Verdrag de autonomie der Instellingen mag worden aangenomen, worden daarentegen in artikel 78, lid 3, 2e alinea, en in paragraaf 7 der Overeenkomst met betrekking tot de Overgangsbepalingen bepaalde bevoegdheden in personeelsaangelegenheden toegekend aan de Commissie van Voorzitters. De voorgeschiedenis van het onderhavige proces getuigt van de moeilijkheden, welke bedoelde onduidelijke Verdragsbepalingen voor de Instellingen der Gemeenschap hebben medegebracht.

De Gemeenschappelijke Vergadering heeft aan het Hof een advies van Professor De Soto te Straatsburg over deze vraag voorgelegd.

Zij voert verder aan:

— Het is niet juist, dat de rangindeling van december 1955 „met bewilliging van de Commissie van Voorzitters" heeft plaatsgevonden. Het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering heeft de bewilliging noch van de Commissie, noch van de andere Instellingen verzocht; evenmin heeft zij van een dergelijke bewilliging gewaagd.

— In het najaar 1955 achtte de Gemeenschappelijke Vergadering het noodzakelijk de reorganisatie harer diensten te verbinden met de aanstelling der functionarissen tot ambtenaren in de zin van het Statuut. Daar de arbeidscontracten van het personeel op 31 december 1955 afliepen, achtte zij het van belang, dat op genoemd tijdstip „alles gereed" zou zijn, zulks hoewel zij wist, dat

op die datum „de definitieve tekst van het Statuut... wellicht nog niet zou zijn voltooid"; beide partijen namen dus een zeker risico. De Gemeenschappelijke Vergadering wenste evenwel, dat haar functionarissen hun beslissing zouden nemen met volledige kennis van zaken; ook wilde zij tot klaarheid komen over de vraag welke functionarissen als vast ambtenaar wensten te worden aangesteld. Daarom besloten het Bureau en het Secretariaat „de rechtspositie der functionarissen van het Secretariaat althans op sommige punten te bepalen"; zij meenden daartoe in staat te zijn, daar in de Commissie van Voorzitters toen reeds overeenstemming was bereikt over een reeks bepalingen van het in bewerking zijnde Statuut, zoals: de tabellen voor de bezoldigingstrappen en de voorschriften, welke later vorm kregen in de huidige artikelen 25, laatste alinea, en 62, laatste alinea, van het Personeelsstatuut, in de toenmalige redactie als volgt luidende: „Iedere Instelling kan de functies en taken van haar eigen personeel omschrijven", en „Iedere Instelling heeft tot taak de Bijlage, haar personeel in het bijzonder betreffende, afzonderlijk op te stellen". Het Bureau achtte zich derhalve gerechtigd „een ‚job-description' vast te stellen voor de toepassing van de bezoldigingstabel"; „de eerste gesprekken, welke met de overige Instellingen op dit punt werden gevoerd, wekten aanvankelijk de indruk — welke later echter te optimistisch bleek — dat tussen de vier Instellingen geen diepgaande meningsverschillen bestonden over de formulering der ‚job-description', zij het met uitzondering van enkele gevallen de lagere rangen betreffende; maar zelfs ten aanzien daarvan hoopte men gemakkelijk tot overeenstemming te kunnen komen".

De harmonisatie, waartoe de Commissie van Voorzitters later besloot, beantwoordt aan de geest van het Verdrag; het achterwege laten van deze harmonisatie ware „een duidelijk blijk van hypocrisie" geweest. De Gemeenschappelijke Vergadering heeft alles gedaan wat in haar vermogen lag ter verdediging van de belangen van haar personeel.

— De bestreden maatregelen strekken niet tot wijziging van het Personeelsstatuut, doch tot regeling van een daarin niet voorzien geval, namelijk van de rangindeling voor de eerste maal. Het onderhavige geval staat geheel op zichzelf en vroeg dus ook een geheel eigen oplossing; om deze reden kan dus voor deze oplossing geen beroep worden gedaan op nationale jurisprudentie.

— Voor het overige verwijst de Gemeenschappelijke Vergadering naar de overwegingen van het Hof in de Vonnissen Kergall / Gemeenschappelijke Vergadering (1-55) en Bourgaux / Gemeenschappelijke Vergadering (1-56), waarin met name werd beslist, dat het uitsluitend aan de bevoegde organen der Gemeenschappelijke Vergadering staat, de organisatie der administratieve diensten te regelen.

4. Middelen en gronden van partijen in de beroepen tot schadevergoeding

I) De in het verzoekschrift aangevoerde gronden

A. De beroepen zijn slechts subsidiair aanhangig gemaakt, daar zij zijn gegrond op de schade, welke zou ontstaan, indien het beroep tot nietigverklaring zou worden verworpen.

B. Los van de vraag, hoe de bevoegdheden zijn verdeeld tussen de Commissie van Voorzitters en de Gemeenschappelijke Vergadering, staat het vast, dat eisers door de wijziging in de houding der Vergadering een zeer zware schade hebben geleden. De rechtspositie van ambtenaar in de zin van het Statuut werd hun ontnomen, evenals de hun toegekende rang en bezoldigingstrap en hun vooruitzichten op verdere ambtelijke carrière.

Eisers beroepen zich op artikel 34, 7e alinea, van het Personeelsstatuut, waarin een schadeloosstelling wordt voorzien ingeval een dienstverhouding wordt beëindigd „op gronden aan de dienst ontleend"; deze bepaling is in casu toepasselijk, daar de door de Gemeenschappelijke Vergadering getroffen maatregelen met „een verbreken van de band tussen de Gemeenschappelijke Vergadering en haar functionarissen" gelijk staan.

C. Eisers hebben bovendien een onstoffelijke schade geleden. De Gemeenschappelijke Vergadering scheen aanvankelijk tot een minnelijke schikking bereid, doch in juli 1956 wijzigde zij haar houding en stelde eisers op „lompe" wijze voor de keuze tussen twee oplossingen, welke beide onvoldoende met hun rechtmatige vooruitzichten op ambtelijke carrière rekening hielden. Dit optreden heeft eisers in grote ongelegenheid en in een toestand van uiterste onzekerheid gebracht; voor eisers betekent dit zowel bij de

uitoefening van hun beroep als in hun persoonlijk leven een ernstig ongemak, „hetwelk ook in de toekomst voor hen niet zonder nadelige gevolgen zal blijven".

Eisers zouden niet in dienst van de Gemeenschappelijke Vergadering zijn gebleven, indien zij de hun in december 1955 verleende rechtspositie niet als definitief hadden beschouwd. Hun onduidelijke status bij de Gemeenschap heeft er bovendien toe geleid, dat zij inmiddels van andere zijde gedane aanbiedingen van de hand moesten wijzen.

II) De in het verweerschrift aangevoerde gronden

A. De beroepen zijn niet-ontvankelijk.

Het is niet geoorloofd „twee beroepen van verschillende en onderling strijdige aard samen te voegen", of een beroep uitsluitend subsidiair in te stellen, het Hof daarbij voor het alternatief plaatsende, het ene dan wel het andere beroep toe te wijzen.

Eisers kunnen geen beroep doen op artikel 34, 7e alinea, van het Personeelsstatuut, daar zij — aangenomen, dat het beroep tot nietigverklaring wordt afgewezen — hun rechten uit het Statuut zouden hebben verloren. Overigens betreft deze bepaling het geval, dat een ambtenaar op wachtgeld wordt geplaatst op gronden aan het dienstbelang ontleend; in zodanig geval verkeren eisers niet, daar zij thans nog in dienst van de Gemeenschappelijke Vergadering zijn.

B. De beroepen zijn voorts ongegrond, daar een materiële schade ontbreekt of, zou zij wel bestaan, aan eigen schuld van eisers te wijten is.

De beroepen zijn uitdrukkelijk ingesteld voor het geval het Hof de maatregelen van de Gemeenschappelijke Vergadering — dus eveneens het wederom brengen van eisers in de rechtsverhouding van arbeidscontractanten — rechtmatig zou achten en het beroep tot nietigverklaring afwijzen. In dit geval zouden eisers, door de hun gedane voorstellen af te wijzen, een rechtsdwaling hebben begaan, waarvan zij de gevolgen behoren te dragen.

Als gevolg van het besluit van het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering de tenuitvoerlegging der bestreden maatregelen tot de uitspraak van het Hof op te schorten, ontvangen eisers een hogere bezoldiging dan hun collega's, die de voorstellen van de heer Vanrullen hebben aangenomen.

Van „degradatie" kan hier geen sprake zijn, daar eisers geen ambtenaren in de zin van het Statuut zijn; het betreft hier uitsluitend plaatsing in een lagere rang.

Eisers kunnen slechts aanspraak maken op een schadeloosstelling wegens het verlaten van de dienst, welke op grondslag van hun arbeidscontract moet worden berekend.

C. Eveneens ongegrond is de vordering tot vergoeding van onstoffelijke schade. Zodanige schade is niet aanwezig, of, ware dit anders, aan de schuld van eisers te wijten. Indien eisers de voorstellen van de heer Vanrullen hadden aanvaard, zou hun positie, „immaterieel" gezien, geen wijziging hebben ondergaan. Bovendien vervullen eisers thans dezelfde taken als voorheen.

Overigens zou hier slechts sprake kunnen zijn van een typisch indirecte schade, welke moeilijk — wellicht in het geheel niet — kan worden berekend.

Eisers hebben geen bewijs aangeboden van hun bewering, dat zij van elders aangeboden werkkringen hebben moeten weigeren. Bovendien hadden eisers in dienst der Gemeenschappelijke Vergadering kunnen blijven.

III) De in de repliek aangevoerde gronden

A. De exceptie van niet-ontvankelijkheid kan niet slagen. Een zelfstandig ingesteld beroep kan zeer zeker afhankelijk zijn van het resultaat ener andere rechtsvordering. Geen enkele bepaling verzet zich tegen de door eisers gevolgde wijze van procederen.

De beroepen zijn niet onderling strijdig. Toewijzing van het beroep tot nietigverklaring zou ten gevolge hebben, dat het Hof ten aanzien van het tweede beroep geen uitspraak meer behoeft te doen.

B. Ook al ware de Gemeenschappelijke Vergadering bevoegd geweest het besluit van de Commissie van Voorzitters inzake de harmonisatie te volgen — hetgeen eisers betwisten — dan volgt hieruit nog geenszins, dat eisers geen schadevergoeding zouden kunnen eisen wegens schending door de administratie van onherroepelijk jegens hen aangegane verplichtingen. De eventuele onregelmatigheid ener — niet in het openbaar tot stand gekomen — beschikking kan aan eisers — die deze beschikking als regelmatig mochten beschouwen — niet worden tegengeworpen.

C. In hetgeen de Gemeenschappelijke Vergadering betoogt met betrekking tot de door eisers geleden schade, ziet zij voorbij niet alleen het feit, dat de aan eisers bij de Besluiten van 12 december 1955 toegekende rechten onherroepelijk waren, doch tevens dat eisers van deze rechten nimmer afstand hebben gedaan.

De eertijds aan eisers ter compensatie aangeboden schadeloosstellingen golden slechts voor een beperkte tijd en waren niet volledig; bovendien werden bedoelde aanbiedingen in de loop van het proces niet gehandhaafd.

IV) De in de dupliek aangevoerde gronden

Hetgeen eisers aanvoeren met betrekking tot de grond hunner beweerde aanspraak op schadevergoeding is onjuist: indien het beroep tot nietigverklaring wordt verworpen, dan houdt dit juist in, dat geen verkregen rechten zijn ontstaan. De subtiele onderscheiding tussen rechtsbetrekkingen op verschillend plan gelegen — enerzijds tussen de Instellingen onderling en anderzijds tussen de Gemeenschappelijke Vergadering en haar functionarissen — mist in dit verband iedere betekenis.

Het schijnt, dat eisers nog steeds hun grieven doen steunen op de door de Gemeenschappelijke Vergadering in juni en juli 1956 getroffen maatregelen. Voor zover eisers zich evenwel zouden willen beroepen op een dienstfout, welke die Gemeenschappelijke Vergadering in december 1955 eventueel zou hebben begaan door het geven van premature beschikkingen, zij opgemerkt, dat eisers tot dusverre niet uit artikel 40 van het Verdrag hebben geageerd en dat een aan deze bepaling ontleend middel van beroep in de huidige stand van het geding niet kan worden ontvangen. Overigens

heeft artikel 40 betrekking op „een onregelmatige gedraging waarvoor de Gemeenschap aansprakelijk behoort te worden gesteld". Een onjuiste interpretatie van het niet duidelijke artikel 78, lid 3, van het Verdrag kan echter geen dienstfout opleveren.

5. Het procesverloop

Het beroep tot nietigverklaring (7-56) werd op 19 november 1956, de beroepen tot schadevergoeding (3 t/m 7-57) werden op 5 maart 1957 bij het Hof overeenkomstig de vormvoorschriften aanhangig gemaakt.

De volmachten van de advocaat van eisers en van de Gemachtigde van de verwerende partij zijn in orde bevonden.

De schriftelijke behandeling verliep overeenkomstig de daarvoor geldende regels. De verzoekschriften werden behoorlijk betekend, de verweerschriften, replieken en duplieken werden binnen de bepaalde termijnen ingediend en eveneens behoorlijk betekend. De conclusies gingen van een aantal bijlagen vergezeld.

De zaken werden ter fine ener eventuele instructie bij beschikkingen van de Voorzitter, respectievelijk van de waarnemend Voorzitter van het Hof naar de Tweede Kamer verwezen. De Rechter O. Riese werd tot Rechter-Rapporteur benoemd.

Na afloop van de schriftelijke behandeling besliste het Hof op 23 mei 1957, gehoord de Advocaat-Generaal en overeenkomstig het door de Rechter-Rapporteur krachtens artikel 34 van het Reglement van het Hof van Justitie ingediende voorlopige rapport:

— de zaken te voegen;

— zonder instructie tot de mondelinge behandeling over te gaan;

— partijen te bevelen bepaalde vragen te beantwoorden en verdere stukken over te leggen; op 6 en 7 juni 1957 gaven partijen aan deze last gevolg.

De mondelinge behandeling vond plaats op 13 juni 1957; zij verliep op regelmatige wijze. Op verzoek van de Rechter-Rapporteur legden partijen gezamenlijk een overzicht over van de vroegere en huidige salarissen van eisers, van het vermoedelijke verloop hunner carrière en van de te verwachten pensioenrechten, zowel vóór als na de harmonisatie-maatregelen, alsmede van de salarissen etc., welke eisers zouden hebben ontvangen, indien zij de voorstellen van de heer Vanrullen hadden aangenomen.

De Advocaat-Generaal concludeerde op 14 juni 1957 tot verwerping van het beroep tot nietigverklaring met veroordeling van eisers in de kosten en tot veroordeling van de Gemeenschappelijke Vergadering om aan elk der eisers 1 frank schadevergoeding te betalen met bepaling dat de proceskosten ter zake van de beroepen tot schadevergoeding ten laste van de verwerende partij zullen komen.

TEN AANZIEN VAN HET RECHT:

A — Beroep tot nietigverklaring 7-56

I — DE ONTVANKELIJKHEID VAN HET BEROEP

In hun conclusies verzoeken eisers het Hof

„... te beslissen, dat de bestreden beschikkingen onregelmatig zijn; de bestreden beschikkingen met al haar rechtsgevolgen nietig te verklaren", zulks zonder nader aan te geven welke beschikkingen hier werden bedoeld.

Het verzoekschrift bevat evenwel de volgende aanduiding: „De bestreden beschikkingen zijn die van 12 juli 1956 en 15 oktober 1956". — Blijkens deze nadere omschrijving betreft het beroep dus de brief door de heer Vanrullen, Vice-Voorzitter der Gemeenschappelijke Vergadering, op 12 juli 1956 tot eisers gericht, alsmede de mededeling No. 56-13, op 15 oktober 1956 door de Adjunct-Secretaris-Generaal aan het personeel der Gemeenschappelijke Vergadering gezonden.

Ten aanzien van dit punt is het Hof van oordeel, dat de brief van de heer Vanrullen de dato 12 juli 1956 stellig een beschikking is. Immers, deze brief omschrijft in bijzonderheden de gevolgen

voor de positie van eisers, welke de Gemeenschappelijke Vergadering dacht te verbinden aan een eventueel voortgezette weigering de voorstellen te aanvaarden, welke de heer Vanrullen hun eerder bij zijn brief van 27 juni 1956 had gedaan. Eisers hebben inderdaad uitdrukkelijk verklaard bij deze weigering te persisteren.

De heer Vanrullen was tot het nemen dezer beschikking gemachtigd, daar het Bureau hem bij besluit van 19 juni 1956 „al zijn bevoegdheden ter zake had gedelegeerd" ten einde „het vraagstuk op te lossen van de nieuwe rangindeling en de daarmede samenhangende maatregelen, zulks op grondslag van de voorstellen van de Commissie Delvaux, welke door de Commissie van de vier Voorzitters in haar zitting van 15 juni 1956 waren aangenomen". Bovendien werd de beschikking, welke genoemde brief behelst, op 1 oktober 1956 bij een besluit van het Bureau der Vergadering bekrachtigd.

Wat de mededeling No. 56-13 van 15 oktober 1956 betreft, rijst de vraag, of deze een beschikking is ten aanzien van eisers, dan wel slechts een aanwijzing, waaruit zij konden afleiden, dat zij niet langer de bezoldiging zouden ontvangen, welke hun bij de Besluiten van 12 december 1956 was toegekend. Het besluit van het Bureau der Vergadering om het Statuut niet op eisers van toepassing te verklaren en hun de in de Besluiten van 12 december 1955 vastgestelde salarissen te onthouden, werd evenwel niet formeel te hunner kennis gebracht. Deze gedraging van de verwerende partij kan echter het beroepsrecht van eisers geenszins verkorten.

Op deze grond verklaart het Hof het beroep, gericht tegen de mededeling No. 56-13 van 15 oktober 1956, eveneens ontvankelijk, daar eisers uitsluitend op grond van deze mededeling konden weten, dat het Bureau de voorstellen van de heer Vanrullen had bekrachtigd, welk feit uit de mededeling No. 56-13 slechts op indirecte wijze bleek. Met het verzoek tot nietigverklaring van de „beschikking van 15 oktober 1956" bestrijden eisers derhalve de impliciete beschikking van de verwerende partij om eisers noch het salaris, noch de rang toe te kennen, welke de Besluiten van 12 december 1955 te hunnen aanzien voorzagen.

Het beroep is derhalve in zijn beide onderdelen ontvankelijk.

II — DE BEVOEGDHEID VAN HET HOF

De bevoegdheid van het Hof werd door partijen niet betwist en is ook ambtshalve aan geen bedenking onderhevig.

III — DE HERROEPBAARHEID VAN ADMINISTRATIEVE HANDELINGEN WELKE SUBJECTIEVE RECHTEN IN HET LEVEN ROEPEN

De beroepen keren zich tegen het feit, dat de Vergadering de Besluiten van 12 december 1955 heeft ingetrokken. Eisers stellen, dat hun bij bedoelde Besluiten verkregen rechten waren verleend, welke zonder hun goedvinden niet konden worden herroepen. Onderzocht dient derhalve te worden, of de herroeping van zodanige handelingen rechtens mogelijk is.

Allereerst behoort hier te worden gewraakt de onjuiste redenering — welke tot een vicieuze cirkel leidt — hierin bestaande dat van de aanwezigheid van een verkregen recht wordt uitgegaan, om daaruit vervolgens af te leiden, dat dit recht niet kan worden herroepen. Immers, indien een uit kracht ener administratieve handeling verkregen recht eenzijdig door de administratie kan worden herroepen, dan is zulks juist mogelijk, omdat het hier niet een verkregen recht betreft.

De Besluiten van 12 december 1955 houden in, dat eisers zijn aangesteld als ambtenaren in de zin van het Personeelsstatuut en voorts dat zij zijn benoemd in zekere „rangen", waarbij tevens hun rangorde naar diensttijd is bepaald.

Indien deze Besluiten wettig en rechtsgeldig zijn, vormen zij individuele administratieve handelingen, welke subjectieve rechten in het leven roepen.

De mogelijkheid van herroeping van zodanige handeling is een administratiefrechtelijk probleem, bekend in de rechtspraak en de doctrine van alle landen der Gemeenschap; het Verdrag bevat ter oplossing daarvan evenwel geen regels. Het Hof is derhalve — op straffe van rechtsweigering — gehouden dit vraagstuk op te lossen aan de hand van de regels, welke in de wetgeving, de wetenschap en de rechtspraak der deelnemende landen zijn aanvaard.

Een rechtsvergelijkende studie leert, dat in de zes deelnemende Staten een administratieve handeling, waarbij aan de betrokkene subjectieve rechten worden verleend, in beginsel niet kan worden herroepen, indien die handeling wettig is; in zodanig geval — wanneer het subjectieve recht dus eenmaal verkregen is — weegt de noodzaak het vertrouwen in de duurzaamheid van de aldus geschapen toestand te beschermen zwaarder dan het belang der overheid die op haar beslissing zou willen terugkomen. Dit geldt met name voor de benoeming van een ambtenaar.

Is daarentegen de administratieve handeling onwettig, dan erkent het recht van alle deelnemende Staten de mogelijkheid van herroeping. Het ontbreken van een objectief legale basis tast het subjectieve recht van de belanghebbende aan en rechtvaardigt herroeping der handeling. Opgemerkt zij echter, dat dit beginsel wel algemeen wordt aanvaard, doch niet overal op gelijke wijze wordt toegepast.

Volgens het Franse recht kan de onwettige handeling slechts worden ingetrokken vóór het verstrijken van de beroepstermijn en, indien beroep is ingesteld, vóór de uitspraak van de rechter; in de Belgische, Nederlandse en Luxemburgse rechtsstelsels schijnen — behoudens enkele nuances — analoge regels te gelden.

Daarentegen kent het Duitse recht geen termijn voor herroeping, tenzij een bijzondere bepaling een termijn voorziet. Zo bindt artikel 13 van de Ambtenarenwet der Bondsrepubliek de herroeping van een benoeming aan een termijn van zes maanden. Algemeen wordt echter aanvaard, dat het beginsel van de goede trouw („Treu und Glauben") zich verzet tegen een onredelijk tardieve herroeping, welke dus aanmerkelijk later plaatsvindt dan het tijdstip waarop zij had kunnen worden uitgesproken. Rechtspraak en doctrine doen hierbij eveneens een beroep op de begrippen „Verzicht" (verklaring van afstand) en „Verwirkung" (verwerking) van het herroepingsrecht.

Het Italiaanse recht is bijzonder duidelijk op dit punt. Iedere administratieve handeling, welke het gebrek vertoont van onbevoegdheid, schending van de wet of „excès de pouvoir" („excesso di potere") kan *ex tunc* worden vernietigd door het overheidsorgaan waarvan zij uitging, ongeacht de subjectieve rechten, welke zij

eventueel heeft doen ontstaan. Deze intrekking kan op elk gewenst ogenblik plaatsvinden („in qualsiasi momento"); zij is derhalve aan geen termijn gebonden. Volgens rechtspraak en doctrine kan een onredelijk tardief gedane intrekking een „excès de pouvoir" opleveren; handelingen, welke geruime tijd geleden werden verricht („fatti avvenuti da lunga data"), behoren in stand te blijven, ook al zouden zij strijdig zijn met de wet, tenzij gewichtige redenen van openbaar belang anders eisen.

In alle deelnemende Staten geldt derhalve de regel, dat een onwettig verrichte administratieve handeling kan worden herroepen.

Het Hof aanvaardt met de Advocaat-Generaal het beginsel, dat onwettige handelingen binnen een redelijke termijn — gelijk in casu in acht werd genomen — kunnen worden herroepen.

IV — DE WETTIGHEID VAN DE BESLUITEN VAN 12 DECEMBER 1955

1. Volgens de regels, welke de verschillende bevoegdheden binnen de Gemeenschappelijke Vergadering bepalen, zijn de Besluiten van 12 december 1955 geldig genomen: zij zijn ondertekend door de Voorzitter en de Secretaris-Generaal der Gemeenschappelijke Vergadering. De Voorzitter handelde binnen het kader van de Besluiten van het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering de dato 25 november 1955. De Besluiten zijn dus geldig tot stand gekomen volgens de bepalingen van het Reglement der Gemeenschappelijke Vergadering *(Publikatieblad van de Gemeenschap No. 13, van 9 juni 1954, blz. 402)* — met name artikel 43, lid 3 — en die van het Inwendig Administratief Reglement van de Gemeenschappelijke Vergadering de dato 25 november 1955 — met name de artikelen 1, 2 en 14.

Indien het Secretariaat en de Voorzitter der Gemeenschappelijke Vergadering niet het juiste ogenblik zouden hebben gekozen voor de uitreiking der Besluiten aan de belanghebbenden (het Bureau had bepaald dat deze uitreiking „te zijner tijd" zou plaatsvinden) en de voorschriften van artikel 43, 3e lid, van het Reglement der Gemeenschappelijke Vergadering en artikel 2, lid 4, van het Inwendig Administratief Reglement niet in acht zouden zijn ge-

nomen, zo zou zulks de geldigheid der Besluiten van 12 december 1955, althans vanuit een oogpunt van inwendige ordening van de Vergadering, niet hebben aangetast.

2. Ten aanzien van de bepalingen van het Verdrag tot Oprichting van de Europese Gemeenschap voor Kolen en Staal stelt het onderhavige geding — voor zover het de Besluiten van 12 december 1955 betreft — de vraag aan de orde, of de verwerende partij eisers op geldige wijze kon aanstellen tot ambtenaren in de zin van het Statuut, daarbij tevens hun rang vaststellende, zulks zonder de bewilliging of althans het advies te hebben verkregen van de Commissie van Voorzitters, bedoeld in artikel 78 van het Verdrag, dan wel of zij hiertoe slechts mocht overgaan nadat die bewilliging of dat advies werd verkregen. Het is derhalve niet nodig een beslissing te geven over de omvang der overige bevoegdheden, welke deze Commissie aan het Verdrag ontleent, noch ook over haar bevoegdheid tot het opstellen van het Personeelsstatuut krachtens paragraaf 7, laatste alinea, van de Overeenkomst met betrekking tot de Overgangsbepalingen.

a) De aanstelling tot ambtenaar in de zin van het Statuut is een handeling, waartoe de Instellingen bevoegd zijn, zonder dat het Verdrag daartoe enige medewerking van de Commissie van Voorzitters voorziet. Indien de Besluiten van 12 december 1955 inderdaad zodanige aanstelling van eisers inhouden — een vraag welke hieronder sub VI zal worden onderzocht — dan is dit gedeelte van die Besluiten wettig en geldig.

b) Minder eenvoudig is de beoordeling van de rangindeling, vervat in de Besluiten de dato 12 december 1955.

Uit genoemde Besluiten blijkt, dat eisers in zekere rangen waren benoemd, terwijl hun tevens een bezoldigingstrap overeenkomstig hun anciënniteit was toegekend. Deze toekenning bracht onder meer mede vaststelling van het salaris van eisers, gelijk voorzien in de Besluiten van het Bureau der Vergadering de dato 25 november 1955.

Het onderzoek van de vraag, of de Gemeenschappelijke Vergadering bevoegd was om zelf de bezoldiging harer functionarissen vast te stellen, dan wel of zij zulks slechts mocht doen in samen-

werking met de Commissie van Voorzitters bedoeld in artikel 78 van het Verdrag, geeft aanleiding tot de volgende overwegingen:

1° De Instellingen zijn autonoom, elk in het kader van haar bevoegdheden (artikel 6, 4e alinea, van het Verdrag). Het Hof heeft dan ook in zijn Vonnis 1-55 (Zaak Kergall) beslist, dat de Gemeenschappelijke Vergadering bevoegd was „haar Secretariaat naar eigen inzicht en volgens de dienstbelangen te organiseren".

Daar de derde alinea van het tweede lid van artikel 78 slechts een uitzondering vormt op de in de eerste alinea gestelde regel van de autonomie, dient deze bepaling restrictief te worden geïnterpreteerd.

Dit neemt echter niet weg, dat artikel 78, lid 3, aan de Commissie van Voorzitters een eigen bevoegdheid toekent nopens het vaststellen van het aantal ambtenaren en hun bezoldigingsschalen: deze factoren moeten door bedoelde Commissie „van tevoren worden vastgesteld".

Deze bepaling vindt haar verklaring in het feit, dat alleen de Gemeenschap zelf — en niet haar Instellingen — rechtspersoonlijkheid bezit. Vandaar de noodzaak de gang van zaken bij de vier Instellingen zoveel mogelijk in onderlinge overeenstemming te brengen en een financiële en een begrotingscontrole in te stellen, een taak welke artikel 78 van het Verdrag aan de Commissie van Voorzitters toekent. Opgemerkt zij nog, dat geen enkel ander orgaan is bekleed met de bevoegdheid tot voorafgaande financiële controle.

2° De bevoegdheid het aantal ambtenaren en hun bezoldigingsschalen vast te stellen is aan de Commissie van Voorzitters in de tweede alinea van het derde lid van artikel 78 slechts toegekend, voor zover deze vaststelling niet bij enige andere bepaling van het Verdrag of van de uitvoeringsvoorschriften anders is voorzien. Dit laatste is in casu evenwel niet het geval.

De in het Verdrag voorziene controle zou niet doeltreffend zijn, indien elk der Instellingen de bevoegdheid zou bezitten eigen inwendige reglementen uit te vaardigen, waarbij het aantal ambtenaren en hun salarisschalen zouden worden vastgesteld. Een zodanige interpretatie zou tot ongerijmde gevolgen leiden. De

tussenzin van de derde alinea van het tweede lid van artikel 78 ziet slechts op het geval, dat het Verdrag een bijzondere regeling voor de vaststelling van een bepaalde bezoldiging voorziet, alsmede op het geval dat er een uitvoeringsvoorschrift is gegeven op grond van zulk een Verdragsbepaling. Iedere andere interpretatie zou aan artikel 78 zijn betekenis ontnemen en moet derhalve worden verworpen.

Evenmin kan de autonomie van de Gemeenschappelijke Vergadering als parlementaire Vergadering worden tegengeworpen aan de bevoegdheid, welke artikel 78 van het Verdrag aan de Commissie van Voorzitters toekent. Immers, dit artikel geldt voor alle Instellingen der Gemeenschap gelijkelijk; de omstandigheid, dat de Gemeenschappelijke Vergadering bijzondere bevoegdheden bezit, verandert hieraan niets; haar functionele autonomie kan slechts worden uitgeoefend binnen het kader der bevoegdheden, welke het Verdrag haar toekent (artikel 6, laatste alinea).

3° Het voorschrift van artikel 78 van het Verdrag regelende de bevoegdheden van de Commissie van Voorzitters is derhalve in casu van toepassing.

Wat de omvang dezer bevoegdheden betreft werden voor het Hof twee opvattingen verdedigd:

a) Volgens de eerste opvatting moet de Commissie van Voorzitters — wil haar controle doeltreffend zijn — beslissingsbevoegdheid in financiële aangelegenheden bezitten.

Ter ondersteuning van deze opvatting werd een beroep gedaan zowel op de letter als het doel van artikel 78.

Wat de letter betreft: artikel 78, lid 3, belast de Commissie van Voorzitters met de taak om, alvorens de begrotingen worden opgesteld, het aantal ambtenaren, alsmede hun bezoldigingsschalen vast te stellen. Het gebruik van het woord „vaststellen" wijst duidelijk op het bestaan van een beslissingsbevoegdheid.

Wat het doel van artikel 78 betreft — welke bepaling kennelijk de instelling van een financiële controle beoogt — dit brengt mede, dat de bevoegdheid van de Commissie niet beperkt blijft tot het

opstellen, in abstracto, van een rooster of schaal voor de salarissen. Immers, deze competentie kan slechts doeltreffend worden uitgeoefend, indien de Commissie bevoegd is de salarissen in abstracto vast te stellen voor de ambtenaren die een bepaalde functie verrichten; de omschrijving van de functie („job-description") wordt door iedere Instelling afzonderlijk gegeven. Had de Commissie deze bevoegdheid niet, dan zou niets een Instelling beletten al haar ambtenaren in de hoogste trap van de salarisschaal in te delen en controle zou onmogelijk zijn geworden.

Bovendien spreekt de tekst van vaststelling van het aantal ambtenaren en van de schalen van „hun" salarissen en niet van de schalen „der" salarissen.

Krachtens deze interpretatie moet worden aangenomen, dat de tweede alinea van het derde lid van artikel 78 de Commissie van Voorzitters impliciet de bevoegdheid geeft tot het uitoefenen van financiële controle over de personeelsuitgaven, gelijk de derde en vierde alinea een begrotingscontrole en de zesde alinea boekhoudkundige controle voorzien.

De prealabele vaststelling van het aantal ambtenaren heeft ten doel een ongerechtvaardigde toename van het ambtelijk apparaat der verschillende Instellingen te verhinderen; de vaststelling der salarisschalen beoogt de toekenning van buitensporige salarissen te voorkomen.

b) Volgens een andere opvatting leidt de theorie der impliciete bevoegdheid niet noodzakelijkerwijs tot de gevolgtrekking, dat de Commissie van Voorzitters over een beslissingsbevoegdheid in de hierboven aangeduide zin moet beschikken, daar haar nog andere middelen voor de uitoefening van een doeltreffende controle ten dienste staan.

Geen enkele tekst kent de Commissie van Voorzitters met voldoende duidelijkheid eigen beslissingsbevoegdheden toe, welke de competentie van een coördinerend orgaan te boven gaan. Met name haar taak het aantal ambtenaren en hun salarisschalen „vast te stellen" ontneemt niet aan de Instellingen haar administratieve autonomie; evenmin brengt deze taak voor de Voorzitters der Instellingen — welke te zamen de Commissie van Voorzitters vor-

men — andere bevoegdheden mede dan die welke zij als Voorzitters dier Instellingen bezitten.

Volgens deze opvatting moet de Commissie van Voorzitters worden ingelicht en geraadpleegd, terwijl de beslissingsbevoegdheid blijft bij de Instellingen, welker goede trouw wordt verondersteld.

4° Het schijnt, dat de Commissie van Voorzitters zelf — zonder nog haar standpunt duidelijk te hebben bepaald — geneigd is zich met de tweede interpretatie te verenigen. Zo verklaart de Commissie — na in haar zitting van 12 december 1955 besloten te hebben, „dat de administraties der Instellingen onderling overleg zullen plegen" nopens de te volgen procedure bij de redactie der bijlagen van het Personeelsstatuut — tevens, „dat bij het plegen van bedoeld overleg moet worden gestreefd naar harmonisatie der teksten, doch zonder hierbij inbreuk te maken op de facultatieve aard der bijlagen".

Voorts spreekt de Commissie zich in haar zitting van 28 januari 1956 als volgt uit: „De bijlagen tot het Statuut behoren aan de Commissie van Voorzitters slechts ter fine van advies te worden voorgelegd; mitsdien zijn de wijzigingen, ten aanzien waarvan de Commissie overeenstemming heeft bereikt, slechts te beschouwen als voorstellen aan de Instellingen gedaan en niet als beschikkingen".

Het Personeelsstatuut gaat van dezelfde gedachtengang uit: het voorziet slechts mededeling aan de Commissie van het aantal posten voor iedere rang, door de Instelling bepaald op grond der door de Commissie van Voorzitters vastgestelde personeelssterkte (artikel 25, 2e alinea) en volgens artikel 62 moeten de bijlagen tot het Statuut „door iedere Instelling worden opgesteld... en, alvorens zij van kracht worden, ter fine van advies aan de Commissie van Voorzitters worden voorgelegd". Wat betreft de vergelijkende tabel van rangen en functies verwijst bovendien de eerste alinea van artikel 25 zeer in het algemeen naar artikel 78 van het Verdrag.

Volgens deze opvatting zou de Commissie van Voorzitters slechts behoren te worden geraadpleegd en van advies moeten dienen nopens de indeling der ambtenaren, doch zou zij geen eigen beslissingsbevoegdheid bezitten, behoudens wat betreft het aantal ambtenaren bij iedere Instelling.

5° Volgens artikel 31 van het Verdrag verzekert het Hof de eerbiediging van het recht bij de uitlegging en toepassing van het Verdrag en deszelfs uitvoeringsvoorschriften. Indien ter beslechting van het onderhavige geschil een keuze noodzakelijk mocht blijken tussen beide hierboven weergegeven opvattingen, is het Hof derhalve niet gebonden door het standpunt van de Commissie van Voorzitters, noch door de tekst van het Personeelsstatuut.

Voor de berechting van dit geschil is echter een beslissing over deze twistvraag niet vereist.

Immers, de rangindeling der eisers krachtens de Besluiten van 12 december 1955 is volgens beide opvattingen onwettig: volgens de eerste, daar de Gemeenschappelijke Vergadering niet van tevoren de bewilliging van de Commissie van Voorzitters had verkregen; volgens de tweede, daar zij de indeling niet van tevoren ter fine van advies aan die Commissie had voorgelegd, hetgeen zij eveneens had behoren te doen krachtens artikel 2, 4e alinea, van haar Inwendig Administratief Reglement, alsmede ingevolge artikel 43, lid 3, van haar Reglement. De verwerende partij heeft namelijk niet betwist, dat zij vóór 12 december 1955 noch de bewilliging, noch het advies van de Commissie van Voorzitters had verzocht of verkregen.

Zij mocht dus niet, in het kader van het Statuut, de indeling der eisers vaststellen, zodat de Besluiten van 12 december 1955 op dit punt onwettig zijn.

V — GEVOLGEN VAN DE ONWETTIGHEID VAN DAT GEDEELTE DER BESLUITEN VAN 12 DECEMBER 1955, HETWELK OP DE RANGINDELING VAN EISERS BETREKKING HEEFT

1. Absolute nietigheid of herroepbaarheid

Naar het oordeel van het Hof leidt de onwettigheid ener individuele administratieve handeling tot haar absolute nietigheid slechts in bepaalde gevallen, welke met het onderhavige geschil geen verband houden. — Afgezien van deze uitzonderingsgevallen wordt zowel door de doctrine als de rechtspraak der deelnemende Staten hier slechts vernietigbaarheid en herroepbaarheid aangenomen. Het feit, dat een administratieve handeling is verricht,

schept te haren aanzien een vermoeden van geldigheid. De handeling verliest haar geldigheid slechts door een geoorloofde nietigverklaring of intrekking.

2. *Strekt de herroepbaarheid der Besluiten van 12 december 1955 zich uit tot hun gehele inhoud of slechts tot het onwettige deel daarvan?*

De Advocaat-Generaal heeft zich in zijn conclusies uitgesproken voor een onverbrekelijke samenhang tussen de verschillende elementen der Besluiten en heeft zich daartoe beroepen op artikel 59 van het Personeelsstatuut, hetwelk bepaalt dat „de ambtenaren in vaste dienst kunnen worden aangesteld in een bepaalde rang, welke behoort tot een categorie of tot een bijzondere groep, bedoeld in artikel 24 van het Statuut". Volgens de Advocaat-Generaal „kunnen eisers — nu de vaste aanstelling samenviel met de verklaring, waarbij de functionarissen afstand van hun contractuele rechten deden — verlangen, dat zij in de gelegenheid worden gesteld hun keuze met volledige kennis van zaken te bepalen en dat hun mededeling wordt gedaan van de rang en de bezoldigingstrap, waarin de administratie voornemens is hen te benoemen, en niet alleen van de beschikking, waarbij zij in beginsel waardig worden gekeurd om als vaste ambtenaar te worden benoemd..."

Inderdaad heeft ieder der eisers verklaard „op de hem aangeboden voorwaarden zijn aanstelling als ambtenaar in de zin van het Statuut te aanvaarden". Het essentiële en overwegende element van deze verklaring is evenwel de aanstelling als ambtenaar in de zin van het Statuut, waardoor hun een vaste positie wordt verzekerd met recht op pensioen. Gelijk bekend, kan de bezoldiging later bij algemeen bindende voorschriften wijziging ondergaan, maar de statutaire aanstelling kan hierdoor niet worden aangetast. Het Hof, zich verenigende met de in de meeste moderne wetgevingen gevolgde opvatting, dat gedeeltelijke onwettigheid een handeling niet voor herroeping in haar geheel vatbaar maakt, tenzij de herroeping van het onwettige gedeelte alléén aan de handeling iedere betekenis zou ontnemen, verwerpt de stelling van de onverbrekelijke samenhang tussen de verschillende elementen der Besluiten.

Deze beslissing wordt voorts nog gerechtvaardigd door de bovenstaande overweging (sub III), dat onwettige administratieve handelingen herroepbaar zijn, de wettige handelingen daarentegen niet. In het onderhavige geval was de Vergadering bevoegd de betrokkenen aan te stellen tot ambtenaar in de zin van het Statuut — deze aanstelling is mitsdien geldig en niet herroepbaar — terwijl de toekenning van de rang en de plaatsing in een bepaalde bezoldigingstrap onwettig en herroepbaar waren. Bedoelde aanstelling, welke geldig werd gedaan, kon derhalve niet worden herroepen.

Deze beslissing is niet in strijd met het Personeelsstatuut. Bovendien gaat het hier niet om de toepassing van bedoeld Statuut — hetwelk ten tijde van de uitreiking der Besluiten nog niet in werking was getreden — doch om de toepassing van het Verdrag. Volgens het Verdrag nu behoorde de aanstelling tot statutair ambtenaar tot de uitsluitende bevoegdheid van de Vergadering, welke laatste slechts tot de rangindeling mocht overgaan na de bewilliging of het advies van de Commissie van Voorzitters te hebben verkregen. Reeds het feit, dat het Verdrag deze beide bevoegdheden op verschillende wijzen heeft geregeld, voert tot de conclusie, dat de betreffende elementen der Besluiten rechtens van elkander kunnen — en zelfs moeten — worden losgemaakt.

Weliswaar gaat de aanstelling als statutair ambtenaar („admission au Statut") vergezeld van de benoeming („titularisation") in een rang van een categorie of een bijzondere groep (artikel 59, overgangsbepalingen), doch hierbij worde tevens bedacht, dat het Statuut onderscheidt tussen aanstelling en rangindeling (zo bijvoorbeeld artikel 27, waar slechts van aanstelling als statutair ambtenaar („admission au Statut") wordt gesproken en artikel 36, hetwelk voor de aanstelling in vaste dienst („titularisation") een rapport voorziet, waarin die aanstelling wordt aanbevolen).

Nog andere gronden kunnen worden aangevoerd voor de opvatting, dat de verschillende elementen niet onverbrekelijk samenhangen.

Zo ware het niet billijk, indien de Vergadering — alleen op grond van het feit, dat zij zekere onwettige toezeggingen had gedaan, waartoe zij niet bevoegd was — niet gehouden zou zijn het

recht te eerbiedigen op aanstelling tot ambtenaar in de zin van het Statuut — dus tot ambtenaar in vaste dienst — welk recht zij zelf eisers had toegekend.

De vraag, of de betrokken partijen ook zouden hebben ingestemd met een benoeming, welke van een wettige rangindeling vergezeld ging, werd door de Gemachtigde van de verwerende partij bij de mondelinge behandeling bevestigend beantwoord. Erkend moet worden, dat ten aanzien van eisers deze vraag moeilijker valt te beantwoorden; het Hof is echter van oordeel, dat hun de geldig verleende aanstelling als ambtenaar in de zin van het Statuut niet kan worden ontnomen onder voorwendsel, dat eisers geen wil mag worden toegeschreven, welke zij misschien niet hebben geuit. Overigens laat de handhaving van hun aanstelling als ambtenaar in de zin van het Statuut aan eisers de reële mogelijkheid de zojuist gestelde vraag te beantwoorden: zij kunnen namelijk hun ontslag verzoeken, indien zij de hun toegedachte positie niet passend achten.

VI

In de bovenstaande overwegingen werden de geldigheid en onherroepbaarheid der aanstelling van eisers als vast ambtenaar aangenomen voor het geval de Besluiten van 12 december 1955 inderdaad een dergelijke aanstelling (zie hierboven sub IV 2a) zouden inhouden. Dit laatste echter — hoewel zeer waarschijnlijk — is niet zeker.

Uit de omstandigheden, waaronder genoemde Besluiten aan eisers werden uitgereikt, blijkt duidelijk, dat de verwerende partij het voornemen had aan eisers een vaste positie te verschaffen in het kader van het Statuut en dat laatstgenoemden zich daarmede akkoord hadden verklaard. Dit wordt bewezen door de tekst der Besluiten — waarin de aanstelling als ambtenaar in de zin van het Statuut zonder enige reserve wordt uitgesproken — door de door eisers ondertekende voorafgaande schriftelijke aanvaarding van deze aanstelling, alsmede door de ontvangstbevestiging der bedoelde Besluiten. De overhandiging der Besluiten vond eerst plaats, nadat de Commissie van Voorzitters op 12 december 1955 had beslist, dat het Personeelsstatuut „definitief was aangenomen", althans wat de Gemeenschappelijke Vergadering betrof, zodat haar Voorzitter, de heer Pella, mocht aannemen, dat het Statuut definitief

was aanvaard en spoedig in werking zou treden en dat hij mitsdien de functionarissen, die daartoe de wens te kennen hadden gegeven, als statutair ambtenaar mocht aanstellen.

Twijfel zou nog kunnen rijzen uit hoofde van het feit, dat de definitieve tekst van het Statuut in werkelijkheid eerst later, namelijk op 28 januari 1956, was vastgesteld en voor de Gemeenschappelijke Vergadering eerst in oktober 1956 van kracht werd verklaard met terugwerkende kracht tot 1 juli 1956. Nu paragraaf 4 der meergenoemde Besluiten uitdrukkelijk verwijst naar de latere inwerkingtreding van het Statuut en zijn bijlagen en eisers het risico van deszelfs inhoud hadden aanvaard, interpreteert het Hof de door eisers gedane verklaring en de tekst van bedoelde Besluiten in dier voege, dat het hier betrof aanstelling tot ambtenaar in de zin van het toekomstige Statuut, welke inhoud dit ook mocht hebben.

Doch ook indien zou moeten worden aangenomen, dat de aanstelling tot vast ambtenaar was geschied krachtens een niet bestaand Statuut en dat zij mitsdien nietig en zonder voorwerp was, dan nog zouden de brief van de heer Vanrullen en de weigering der Gemeenschappelijke Vergadering om eisers onder de werking van het Statuut te stellen, nietig moeten worden verklaard, nu daarin wordt miskend de verkregen aanspraak van de functionarissen op aanstelling als ambtenaar in de zin van het Statuut (Vonnis 1-55, Kergall). Immers, indien het Hof zodanige aanspraak ten behoeve van de heer Kergall heeft erkend, hoewel hem te dier zake nimmer enige formele of solemnele toezegging was gedaan en te dien tijde de inwerkingtreding van het Statuut niet onmiddellijk aanstaande was, dan behoort a fortiori aan eisers een analoog en zelfs een sterker recht op aanstelling in de zin van het Statuut te worden toegekend.

VII

Op grond van bovenstaande overwegingen moet de beschikking, vervat in de brief van de heer Vanrullen van 12 juli 1956, worden vernietigd, voor zover daarbij de aanstelling van eisers als ambtenaar in de zin van het Statuut wordt ingetrokken.

Bovendien moet worden vernietigd de in dezelfde brief vervatte beschikking, welke op eisers hun vroegere contracten wederom van toepassing verklaart, daar zonder een nieuwe en uitdrukkelijke

toestemming hunnerzijds het contract — hetwelk door hun verklaring van afstand was beëindigd, welke verklaring door de uitreiking der Besluiten van 12 december 1955 was aanvaard — niet kon herleven, terwijl aan eisers evenmin een nieuw contract kon worden opgelegd. De Gemeenschappelijke Vergadering, die op geldige wijze de in bedoelde Besluiten voorziene rangindeling kon herroepen, had eisers ambtshalve opnieuw kunnen indelen op het niveau hetwelk uit de harmonisatie-maatregelen voortvloeide, zodra dit eenmaal zou zijn vastgesteld, doch zij had niet het recht eisers wederom aan het vroegere contractuele regime te onderwerpen.

Het Hof verklaart mitsdien het beroep in zijn eerste onderdeel — strekkende tot nietigklaring van de beschikkingen, vervat in de brief van de heer Vanrullen de dato 12 juli 1956 — gegrond.

Wat de mededeling No. 56-13 van 15 oktober 1956 betreft: deze behoort te worden vernietigd, eveneens voor zover zij de intrekking inhoudt van de aanstelling tot ambtenaar in de zin van het Statuut en het herstel der tijdelijke, contractuele rechtsverhouding; immers deze rechtsverhouding is onverenigbaar met een aanstelling in een vaste positie overeenkomstig het Statuut, welke aanstelling, zoals hierboven reeds is beslist, geldig werd verkregen. Daarentegen heeft bedoelde mededeling rechtskracht voor zover zij de herroeping inhoudt van de daarbij behorende rangindeling en salarisbepaling.

Het Hof wijst mitsdien het beroep toe, voor zover bedoelde beschikking de weigering inhoudt de aanstelling van eisers als ambtenaar in de zin van het Statuut te handhaven en hen wederom onder contract plaatst; daarentegen wordt het beroep tegen de weigering hun de in de Besluiten van 12 december 1955 voorziene bezoldiging toe te kennen, verworpen op grond van de hierboven sub IV 2 *b*, 5 en sub V gegeven overwegingen.

De verwerende partij zal de bezoldiging van eisers opnieuw dienen vast te stellen.

In verband hiermede behoort aan de verwerende partij akte te worden verleend van haar verklaring — bij monde van haar Gemachtigde ter zitting afgelegd — dat zij zich verbindt eisers wederom in haar dienst te zullen nemen op de huidige, voor hare

ambtenaren geldende, algemene voorwaarden; deze verbintenis wordt door het Hof geïnterpreteerd in dier voege, dat in bedoelde voorwaarden voor de toekomst dezelfde compenserende schadeloosstelling is begrepen als die welke de Gemeenschappelijke Vergadering toekent aan de ambtenaren, die het voorstel van de heer Vanrullen indertijd hadden geaccepteerd.

VIII — DE PROCESKOSTEN

Ten aanzien van de proceskosten, verbonden aan het beroep tot nietigverklaring, brengt het Hof overeenkomstig artikel 60, 2e lid, van zijn Reglement, alle kosten van de verwerende partij en viervijfde van de kosten van eisers ten laste van de verwerende partij; eisers dragen één vijfde van hun eigen kosten, daar zij op een onderdeel van hun beroep in het ongelijk zijn gesteld.

B — Beroepen tot schadevergoeding (3 t/m 7-57)

I — DE ONTVANKELIJKHEID VAN DE BEROEPEN

Niets verzet zich er tegen, dat een eiser met betrekking tot één en dezelfde rechtsstrijd subsidiaire vorderingen voordraagt, voor het geval zijn hoofdvordering zou worden afgewezen.

De beroepen zijn mitsdien ontvankelijk.

II — TEN PRINCIPALE

1. De wettelijke grondslag der aansprakelijkheid

Eisers hebben niet duidelijk aangegeven op welke wettelijke bepalingen zij hun beroep tot schadevergoeding doen steunen. Naar blijkt, verzoeken zij analoge toepassing van artikel 34, 7e alinea, van het Personeelsstatuut, hetwelk de toekenning ener schadeloosstelling voorziet in geval van ontslag „om redenen van dienstbelang", nu de maatregelen, door de Gemeenschappelijke Vergadering genomen, gelijk zouden staan met verbreking van de band tussen de Vergadering en haar functionarissen.

In de dupliek voert de verwerende partij aan, dat, nu eisers geen beroep hebben gedaan op artikel 40 van het Verdrag (aan-

sprakelijkheid voor een dienstfout), dit middel derhalve niet ontvankelijk is en dat overigens een onjuiste interpretatie van de weinig duidelijke tekst van artikel 78 van het Verdrag geen dienstfout kan opleveren.

Het Hof beslist, dat er in casu geen sprake is van wanprestatie in contractuele zin, daar door de uitreiking der Besluiten op 12 december 1955 de contractuele verhouding was vervangen door de aanstelling tot ambtenaar in de zin van het Statuut. Artikel 34, 7e alinea, van het Personeelsstatuut kan in casu niet analoog worden toegepast en wel omdat de band tussen de Vergadering en haar functionarissen niet werd verbroken.

Daarentegen vormt artikel 40 van het Verdrag de juridische basis voor de onderhavige beroepen. Weliswaar werd deze bepaling door eisers niet rechtstreeks ingeroepen, maar de door hen aan hun vordering ten grondslag gelegde feiten rechtvaardigen haar toepassing. Noch het Statuut (artikel 22), noch het Reglement van het Hof van Justitie (artikel 29, 3e lid) schrijft voor, dat de eisende partij de artikelen moet citeren, waarop zij zich beroept; het is voldoende, indien „de feiten en gronden en de conclusies van de eisende partij" zijn vermeld, aan welke eis in casu is voldaan.

2. *Heeft de Gemeenschappelijke Vergadering een dienstfout begaan in de zin van artikel 40 van het Verdrag?*

Het Hof is met de Advocaat-Generaal van oordeel, dat deze vraag bevestigend moet worden beantwoord. De verwerende partij wist, dat de Commissie van Voorzitters voornemens was de salarissen der ambtenaren bij de verschillende Instellingen, die vergelijkbare werkzaamheden verrichten, zoveel mogelijk met elkander in overeenstemming te brengen, en zij had zich bereid verklaard daaraan mede te werken. Onder deze omstandigheden had de uitreiking der Besluiten op 12 december 1955 — dezelfde dag waarop de Commissie van Voorzitters in een zitting, waaraan ook de Voorzitter der Gemeenschappelijke Vergadering deelnam, eenstemmig de noodzaak dier harmonisatie had erkend — niet mogen volgen, alvorens het resultaat der daartoe gedane pogingen bekend was; dit geldt evenzeer, indien de uitreiking der Besluiten ingegeven ware door het verlangen aan eisers een duidelijk omlijnde positie te verschaffen. Deze voortijdige en overhaaste uitreiking der Beslui-

ten is een dienstfout, daar zij een uiterlijk wettige, maar in wezen onregelmatige toestand in het leven riep.

Bovendien is de onwettige intrekking van de aanstelling als ambtenaar in de zin van het Statuut eveneens een dienstfout, welke krachtens artikel 40 van het Verdrag recht geeft op vergoeding van de door deze maatregel veroorzaakte schade.

In het onderhavige geding behoeft niet te worden beslist, of voor een dienstfout in de zin van artikel 40 van het Verdrag opzet is vereist of althans schuldige nalatigheid, dan wel of iedere onwettige gedraging ener Instelling — zelfs de onbewuste — onder dit begrip valt. Het onjuist interpreteren van artikel 78 van het Verdrag moge al geen fout zijn, welke noodzakelijkerwijs aansprakelijkheid doet ontstaan, in casu vloeit zodanige fout voort uit het feit, dat de Vergadering noch de bewilliging, noch het advies van de Commissie van Voorzitters heeft gevraagd, hoewel zij hiertoe was verplicht, zowel krachtens artikel 43 van haar Reglement, als ingevolge artikel 2, 4e lid, van haar Inwendig Administratief Reglement. Bovendien was deze verplichting nader omschreven in artikel 62 van het Personeelsstatuut, zoals dit op 12 december 1955 was aangenomen. Tenslotte is het Hof nog van oordeel, dat het onzekere optreden van de verwerende partij ten opzichte van eisers eveneens een dienstfout oplevert.

3. *De door de dienstfouten veroorzaakte schade*

A. Stoffelijke schade

a) Ten gevolge van de onwettige herroeping hunner statutaire aanstelling en het feit, dat zij op onwettige wijze opnieuw onder het tijdelijke contractuele regime werden geplaatst — welke beschikkingen het Hof bij het onderhavige vonnis heeft vernietigd — hebben eisers geen geldelijke schade geleden.

b) De herroeping van hun rangindeling ontneemt eisers hun aanspraak op de hogere, in de herroepen Besluiten voorziene salarissen. Dit feit is echter niet het gevolg van een dienstfout, immers, de herroeping der rangindeling is wettig; bijgevolg levert het geen grond tot schadevergoeding op.

Deze conclusie volgt eveneens uit de beslissing, dat eisers geen recht hebben op het handhaven van een onwettige en geldig herroepen status.

c) Bij de schriftelijke behandeling hebben eisers beweerd, dat zij door derden aangeboden werkkringen hebben geweigerd, daar zij op de beloften van de Gemeenschappelijke Vergadering vertrouwden. Voor deze bewering is evenwel geen bewijs bijgebracht, ja zelfs niet aangeboden. Op dit punt kan derhalve geen schade worden geconstateerd.

Het bestaan van financiële schade als gevolg van de door de verwerende partij begane dienstfouten is derhalve niet komen vast te staan.

B. Onstoffelijke schade

De onrechtmatige gedraging van de verwerende partij, te weten de onwettige intrekking van de statutaire aanstelling van eisers en de ontijdige uitreiking der Besluiten van 12 december 1955, welke tot hun latere gedeeltelijke intrekking moest leiden, heeft eisers echter wel onstoffelijke schade toegebracht.

a) Eisers, die in een positie waren geplaatst, waarvoor zij op grond van hun beroepsbekwaamheid waren bestemd en waarvan zij naar het uiterlijk mochten aannemen, dat zij vast en duurzaam was, zagen zich, buiten hun schuld, voor de mogelijkheid gesteld van ontslag, hetwelk voor hen het einde zou hebben betekend van een loopbaan, waarop zij een wettige aanspraak bezaten.

De door deze gedraging veroorzaakte beroering, de onrust en het ongemak, welke daarvan voor de betrokkenen het gevolg waren, hebben eisers derhalve een morele schade toegebracht, waarvoor zij vergoeding kunnen vorderen.

b) Het Hof is echter van oordeel, dat de terugzetting in rang geen noemenswaardige onstoffelijke schade heeft opgeleverd, noch ook het maatschappelijk aanzien van eisers geschaad.

c) Wat betreft het bedrag der ter zake van de geleden onstoffelijke schade toe te kennen vergoeding mag niet uit het

oog worden verloren, dat het gebaar van de Gemeenschappelijke Vergadering om eisers tot aan 's Hofs uitspraak in het genot te laten van de materiële voordelen van de Besluiten de dato 12 december 1955, slechts het gevolg is geweest van het instellen der rechtsvordering; hun beduchtheid voor de toekomst werd daardoor niet weggenomen.

Gelet op deze overwegingen bepaalt het Hof de aan ieder der eisers uit te keren schadevergoeding op 100 rekeneenheden E.B.U.

III — DE PROCESKOSTEN

Wat de proceskosten betreft, dient rekening te worden gehouden met het feit, dat door de beslissing op het beroep tot nietigverklaring de beroepen tot schadevergoeding zonder voorwerp zijn geraakt, voor zover daarbij schadevergoeding was gevorderd wegens de intrekking der aanstelling van eisers tot ambtenaar in de zin van het Statuut. Dit gevolg is evenwel veroorzaakt door de omstandigheid, dat de verwerende partij in de zaak betreffende het beroep tot nietigverklaring op dit punt in het ongelijk werd gesteld.

Eerstgenoemd feit vormt mitsdien geen beletsel voor de veroordeling van de verwerende partij tot betaling van alle proceskosten overeenkomstig artikel 60, 1e lid, van het Reglement van het Hof van Justitie.

Gezien de processtukken;

Gehoord partijen in haar pleidooien;

Gehoord de conclusie van de Advocaat-Generaal;

Gelet op de artikelen 6, 31, 40 en 78 van het Verdrag, alsmede op paragraaf 7 van de Overeenkomst met betrekking tot de Overgangsbepalingen;

Gelet op het Reglement van de Gemeenschappelijke Vergadering en haar Inwendig Administratief Reglement van 25 november 1955;

Gelet op het Personeelsstatuut van de Gemeenschap;

Gelet op het Protocol betreffende het Statuut van het Hof van Justitie;

Gelet op het Reglement van het Hof van Justitie, alsmede op het Reglement van het Hof van Justitie betreffende de Justitiekosten;

HET HOF VAN JUSTITIE

Verwerpende al hetgeen meer of anders is gevorderd,

Verklaart de onderhavige beroepen ontvankelijk en beslist als volgt:

I. Ten aanzien van het beroep tot nietigverklaring 7-56

1) De beschikkingen, vervat in de brief welke de heer Vanrullen, Vice-Voorzitter van de Gemeenschappelijke Vergadering, op 12 juli 1956 aan eisers heeft gericht, worden nietig verklaard;

2) De beschikking van het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering, voor zover de herroeping inhoudende van de aanstelling van eisers als ambtenaar in de zin van het Statuut, wordt nietig verklaard;

3) Het beroep tot nietigverklaring van de beschikking van het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering, voor zover daarbij aan eisers de hun bij de Besluiten van 12 december 1955 toegekende rang en bezoldigingstrap naar anciënniteit werden ontnomen, wordt verworpen;

4) Voor zover de beschikkingen van de Vice-Voorzitter, de heer Vanrullen, en die van het Bureau der Gemeenschappelijke Vergadering nietig zijn verklaard, wordt de zaak teruggewezen naar de Gemeenschappelijke Vergadering;

5) De verwerende partij draagt haar eigen proceskosten en vergoedt eisers viervijfde van hun kosten.

II. Ten aanzien van de beroepen tot schadevergoeding 3 t/m 7-57

De verwerende partij wordt veroordeeld aan ieder der eisers te betalen de som van 100 rekeneenheden E.B.U.

De proceskosten worden ten laste van de verwerende partij gebracht.

Aldus door het Hof gewezen en ondertekend te Luxemburg op twaalf juli negentienhonderd zevenenvijftig.

HAMMES SERRARENS RIESE
RUEFF VAN KLEFFENS

Uitgesproken ter openbare zitting gehouden te Luxemburg op twaalf juli negentienhonderd zevenenvijftig.

De Voorzitter: *De Rechter-Rapporteur:*
Ch. L. HAMMES O. RIESE

De Griffier:
A. VAN HOUTTE